

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Allmänna rådet (Sammanhållning) den 26 februari 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Rådsslutsatser om EU:s agenda för städer

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Antagande

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 3 december 2025 ett meddelande om Agendan för städer. EU-agendan för städer är ett strategiskt ramverk för att stärka städernas roll i EU:s framtida tillväxt, hållbarhet och samhällsutveckling. Agendan aviserar icke-bindande förslag som syftar till att effektivisera och förenkla tillgången till EU-medel och policyverktyg. Den betonar även vikten av att de värden som skapas i urbana områden sprids

jämlikt till omgivande regioner och hela EU. Agendan uppmuntrar också medlemsstater att använda sammanhållningspolitiken och andra EU-instrument fullt ut för att stödja urbana utvecklingsmål.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att städers synpunkter beaktas i utformningen av EU-initiativ, samt att EU-initiativ som riktar sig till städer strömlinjeformas. Därutöver är regeringen positiv till ambitionen att överbrygga stuprör mellan urbana initiativ på EU-nivå för att främja synergieffekter.

Regeringen verkar för att slutsatserna ska ligga i linje med denna övergripande ståndpunkt och bedömer att Sverige kan ställa sig bakom rådslutsatserna om så är fallet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

EU:s agenda för städer har inte tidigare varit föremål för behandling i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej aktuellt

Faktrapomemoria:

-

**4. Halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken 2021–2027:
lärdomar inför framtiden**

Diskussion

Ansvarigt statsråd:

Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

På rådsmötet väntas medlemsstaterna diskutera halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken 2021 – 2027 med fokus på de lärdomar som medlemsstaterna dragit och hur dessa kan användas i framtiden.

Bakgrunden är att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 slog fast att varje medlemsstat senast den 31 mars 2025 skulle ha lämnat in en bedömning för varje program om resultatet av halvtidsöversynen av program som får stöd Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för rättvis omställning (FRO), Sammanhållningsfonden (SF) samt Europeiska socialfonden+ (ESF+).

Den 1 april 2025 presenterade dock Europeiska kommissionen meddelandet ”En moderniserad sammanhållningspolitik: Halvtidsöversynen” och tillhörande lagförslag som föreslogs ändra ramarna för halvtidsöversynen i syfte att öka sammanhållningspolitikens bidrag till strategiska EU-prioriteringar. Syftet var även att påskynda genomförandet av programmen genom ökad flexibilitet för Eruf, FRO, SF samt ESF+ inom följande områden; EU:s konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen, försvar och säkerhet, de östra gränsregionerna, bostäder till överkomliga priser, vattenresiliens samt energiomställningen. Förslaget innehöll även möjligheten att lämna in bedömning för varje program om resultatet av halvtidsöversynen senast den 31 december 2025.

Sverige röstade nej till förslaget mot bakgrund av att det riskerade att leda till att beslut som redan fattats om att hålla inne medel med koppling till rättsstatens principer och EU:s stadga om mänskliga rättigheter undergrävdes.

Den 18 september godkändes förslaget om en moderniserad sammanhållningspolitik (EU) 2025/1914 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vilket bland annat gjorde det möjligt för en medlemsstat att föreslå en omfördelning av medel till vissa nya specifika mål.

Sverige har, med anledning av de nya reglerna, lämnat förslag till programändringar för sex regionalfondsprogram till Europeiska kommissionen för godkännande. Ett formellt godkännande väntas under februari 2026 vilket gör att utlysningar i de ovan nämnda programmen kan påbörjas under mars och april 2026.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att halvtidsöversynen är en viktig process för att se över prioriteringarna inom sammanhållningsfonderna och säkerställa att de är relevanta i relation till nuvarande och framväxande utmaningar.

Regeringen anser dock att det nya regelverket för halvtidsöversynen av sammanhållningsfonderna, vilket antogs den 18 september 2025, skapar kryphål som gör det möjligt för medlemsstaterna att få tillgång till EU-medel som tidigare hölls inne på grund av brister i efterlevnad av rättsstatens principer och stadgan om grundläggande rättigheter.

Den viktigaste lärdomen, ur regeringens perspektiv, gällande halvtidsöversynen är att kryphål måste undvikas och att kopplingen mellan EU-finansiering och rättsstatsprincipen måste stärkas i de pågående förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

Regeringen ifrågasätter även att det nya regelverket för halvtidsöversynen åsidosätter långvariga principer för sammanhållningspolitiken. Till exempel är medfinansierings- och återtaganderegler viktiga budgetprinciper som inte bör nedgraderas, men som nu har reviderats genom det ändrade regelverket.

Regeringen stödjer inte heller det nya regelverkets prioriteringar för prisvärda bostäder utöver vad som var möjligt enligt den tidigare förordningen. Regeringen hade velat se ett starkare fokus på konkurrenskraft och stärkt försvars- och säkerhetskapacitet inom nuvarande och kommande regelverk för sammanhållningspolitiken.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har varit föremål för överläggning i näringsutskottet den 10 juni 2025.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej aktuellt.

Faktapromemoria:

Faktapromemoria 2024/25:FPM38.